

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

изх. №П-05-8...(1)...14.10......2020 г.
гр. Благоевград

ДО
Г-ЖА СИЛВИЯ ДИМИТРОВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА,
ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ
ОКОЛНАТА СРЕДА И ПРЕДОТВРЯВАНЕ
НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО“, МОСВ

София, 1000,
бул. „Кн. Мария Луиза“ №22

На Ваш изх. № ЕО-1/30.09.2020г.

Относно: Процедура по екологична оценка за проект на Програма „Околна Среда“ 2021-2027г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИМИТРОВА,

Във връзка с писмо с изх. №ЕО-1/30.09.2020г. на МОСВ за произнасяне съгласно разпоредбите на чл. 20, ал. 3, т. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), и на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите относно гореописания проект и допустимостта му спрямо режимите, определени в утвърдените ПУРБ на ЗБР за БУ (2016-2021) и ПУРН на ЗБР за БУ (2016-2021), Ви уведомявам следното:

I. Относно допустимостта на Програма „Околна Среда“ 2021-2027г. спрямо Плана за управление на речните басейни на ЗБР (2016-2021) и Плана за управление на риска от наводнения на ЗБР (2016-2021):

1. Проектът на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС) 2021-2027 г.“ е изготвен на база националното законодателство и редица стратегически документи във връзка с управлението на околната среда. Съобразявайки се със специфичните за страната препоръки в Годишния доклад на ЕК за България за 2019 г. и отчитайки хоризонталния характер на политиките по околна среда и изменение на климата, като приоритетни за финансиране за периода 2021 – 2027 г., Програма Околна Среда 2021-2027г. идентифицира пет основни области („Води“, „Отпадъци“, „Биологично разнообразие“, „Риск и изменение на климата“ и „Въздух“). Те са насочени към постигане на следната цел от проекта на Общ Регламент: „По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска“.

По отношение на приоритетна област „Води“ е формулирана следната специфична цел „Насърчаване на устойчивото управление на водите“.

2. Териториален обхват на Програма „Околна Среда“ 2021-2027:

В обхвата на ПОС 2021-2027 попадат всички райони за басейново управление на Р. България. В случай, че изпълнението на мерките от програмата може да доведе до увеличаване в значителна степен на антропогенния натиск върху повърхностни или подземни водни тела, както и върху зони за защита на водите, в териториалния обхват на Западнобеломорски район за басейново управление, задължително трябва да се предвидят мерки за ограничаване на негативното им влияние върху качеството на водите, като при необходимост се направи и анализ на степента на въздействие на предвидените дейности върху състоянието на водните тела, както и върху защитените зони по чл.119а от Закона за водите. В тази връзка, основните характеристики на повърхностните водни тела в териториалния обхват на ЗБР са описани и представени таблично в *Приложение 1.2.4.* на Раздел 1 на ПУРБ на ЗБР (2016-2021). Таблица №1.3.2.а. на Раздел 1 на ПУРБ съдържа информация за актуализираните подземни водни тела в ЗБР за БУ. Зоните за защита на водите по чл. 119а от Закона за водите са разгледани в Раздел 3 на ПУРБ на ЗБР (2016-2021).

3. В действащия ПУРБ на ЗБР (2016-2021), е включена Програмата от мерки (ПоМ) в Раздел 7, Приложения 7.2г, 7.2д и 7.3, целяща достигане на добро състояние на повърхностните и подземните водни тела и на зоните за защита на водите, като за същите са разписани конкретни мерки, които трябва да се вземат предвид при изпълнението на произтичащите от разглежданата програма мерки, инфраструктурни проекти и други дейности.

При реализиране на дейностите по програмата е необходимо да бъдат спазвани и заложените мерки за изпълнение при прилагането на ПУРБ на ЗБР (2016-2021) от Становище по Екологична оценка №4-2/2016г.:

- При дейности, насочени към укрепване на речните брегове и корита, с цел защита от ерозия, приоритетно да се прилага биологично укрепване и използване на съвременни технологии и материали;
- При изпълнение на проектите, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности;
- При изпълнение на проектите, свързани със структурни мерки от ПоМ към ПУРБ, да се поставят условия за опазване на почвите от замърсяване, ерозия, свлачища и други деградационни процеси;
- Строителните работи при изпълнение на структурни мерки от ПУРБ да се извършват за кратък период извън размножителния сезон на животинските видове, от март до юли, за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване.
- При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;

4. Мерките от ПУРБ на ЗБР за БУ (2016-2021), с които следва да бъдат съобразени дейностите, произтичащи от разглежданата програма, са разписани в *Приложение №4* към плана - *Програма от мерки*, за изпълнение на басейново ниво или по райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), определени по чл. 5 от Директивата за наводненията, утвърдени със Заповед № РД-746/01.10.2013 г. на

Министъра на околната среда и водите, съгласно чл.146г, ал. 2 от Закона за водите.

При осъществяване на дейностите от програмата да се прилагат и мерки съгласно Становище по Екологична оценка №3-1/2016г. на проекта на ПУРН на ЗБР:

- По време на строителни дейности за изпълнение на структурните мерки да се избира подходяща транспортна техника за превоз на прахообразни маси от изкопно-насипни дейности; маршрутите, по които ще преминава транспортната техника, да се подбират така, че въздействието на емисиите от тях да се сведе до минимум; да се използва технически изправна механизация;
- Изпълнението на дейности, свързани с почистване на речните участъци, залесявания с подходящи дървесни видове, изграждане на диги и др. защитни съоръжения, да започва след уведомяване на съответния музей в района на изпълнение на дейностите;

5. Забрани и ограничения предвидени от Закона за водите и нормативната база към него, които е необходимо да се вземат в предвид при изпълнението на мерките и инфраструктурните проекти в обхвата на програмата:

- Съгласно разпоредбите на *чл. 46, ал.2 от Закона за водите*, изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма от Закона за водите;
- В съответствие с разпоредбите на *чл. 116 от Закона за водите*, всички води и водни обекти следва да се опазват от замърсяване и увреждане. При планиране на дейности, които биха могли да доведат до увеличаване в значителна степен на антропогенния натиск върху повърхностните и подземни води, задължително трябва да се предвидят мерки за ограничаване на негативното им влияние върху качеството на водите и за недопускане на влошаването на състоянието на повърхностните и подземните води;
- В случай, че дейностите, предмет на настоящата програма засягат санитарно-охранителни зони по чл. 119, ал.4 от Закона за водите, да се спазват забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост, предвидени в *Приложение №1 и №2 към чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.*
- Съгласно *чл. 143 от Закона за водите* за защита от вредното въздействие на водите се забранява: нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения;
- В изпълнение на разпоредбите на *чл.156а, ал.1 от Закона за водите* е необходимо

на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените съоръжения да се предвидят мерки за предотвратяване на водите от замърсяване, както в подземните така и в повърхностните водни тела;

- При констатирани неблагоприятни последствия от осъществяване на мерките и целите в разглежданата програма, върху компонент „води“, следва да се предложат и предприемат своевременно мерки за възможното им отстраняване;
- С изпълнението на мерките и целите следва да постигат резултати насочени към минимизирането на възможно отрицателно пряко и непряко въздействие върху компонент „води“.

6. Относно произтичащите от разглежданата *„Програма Околна среда 2021-2027г.“* планове, програми, инвестиционни намерения и проекти, и/или техните изменения, засягащи водни обекти в териториалния обхват на БД ЗБР, е необходимо същите да бъдат оценявани за допустимост спрямо ПУРБ и ПУРН и могат да бъдат одобрени само след провеждане на приложимите процедури по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда - по екологична оценка за планове и програми и за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, съгласно изискванията на чл.155, ал.1, т.23 от Закона за водите, за инвестиционни предложения.

7. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми: **Реализирането на мерките от „Програма Околна среда 2021-2027г.“, не следва да окаже негативно влияние по отношение на компонент „води“. ПОС 2021-2027г. е допустима с ПУРБ на ЗБР (2016-2021) и ПУРН на ЗБР (2016-2021), при условие, че:**

- се спазват разписаните мерки в ПУРБ на ЗБР (2016 -2021), описани в т.І.3 и мерките, разписани в ПУРН на ЗБР (2016-2021), разгледани в т.І.4 от настоящето становище;
- се спазват законовите изисквания описани в т. І. 5 от настоящето становище;
- не се нарушават поставените цели за повърхностните и подземните водни тела и зоните за защита на водите в териториалния обхват на ЗБР;

II. Относно разпоредбите на чл. 20, ал. 3, т. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) във връзка със съдържанието на ДЕО:

1. Направените препоръки в становище с Изх. №П-10-2(1)/29.07.2020г. на БД ЗБР във връзка с проведена консултация по задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка (ДЕО) на програма „Околна среда“ 2021-2027г. са коректно отразени в настоящия доклад, като е уточнено, че програмният период на ПОС 2021-2027 г. съвпада с периода на прилагането на действащите ПУРБ и ПУРН (2016-2021), както и с актуализирането, изготвянето и прилагането на Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановите за управление на риска от наводнения (ПУРН) за третия планов период 2022-2027г. Програмният период на ПОС ще обхване и актуализирането/изготвянето на ПУРБ/ПУРН 2028-2033. Необходимо е настоящият проект на ПОС да бъде съобразен с целите и приоритетите на цитираните по-горе стратегически документи за управление на водите. В тази връзка, в разглеждания доклад за ЕО е направен анализ на съответствието на проекта на ПОС 2021-2027 г. с ПУРБ и ПУРН в т.5 на ДЕО.

2. По отношение съдържанието на представения за разглеждане доклад, предмет на настоящата консултация по ЕО, БД ЗБР изразява следните забележки и препоръки:

2.1. Във връзка с *т. 1.2 Основни цели на ОС, ПРИОРИТЕТ 1: ВОДИ* (стр. 14) и *ПРИОРИТЕТ 4: РИСК И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА* (стр. 16):

- Допустимите мерки в първия проект на ПОС 2021 – 2027 г. свързани с изпълнение на Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановите за управление на риска от наводнения са:

- Изграждане и реконструкция на ВиК инфраструктура въз основа на Регионални прединвестиционни проучвания (РПИП) в съответствие с нормативната база, приоритетно в агломерации с над 10 000 екв. ж., а при наличен финансов ресурс и в агломерации с между 2 000 и 10 000 екв. ж.;
- Разработване на стратегически документи в сектор „Води“ и за отрасъл „ВиК“, вкл. ПУРБ;
- Мерки за оптимизиране или надграждане на мрежите за мониторинг на водите и на системата за мониторинг и оценка на качеството на водите;
- Засилване капацитета за планиране, управление и изпълнение на задълженията в сектор „Води“ и отрасъл ВиК;
- Мерки от ПУРБ за подобряване на състоянието на водите; опазване качеството на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, вкл. установяване на зони за опазването им в района на съоръженията за водовземане, др.
- Мерки за превенция и управление на риска от наводнения;
- Изпълнение на проучвания и оценки във връзка с изготвяне на План за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2028-2033 г. и г. и инвестиции в мерки от плановите с цел изпълнение на ангажиментите по Директивата за наводненията 2007/60/ЕО.

- По отношение на *целите на Проект на Споразумение за партньорство за програмен период 2021-2027 г.* (стр. 20), е уточнено следното във връзка с компонент „Води“:

- Изброени са основните приоритети в областта на политиките по околна среда във връзка с интегрираното управление на водите, а именно: опазване и подобряване състоянието на водите и постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела в България и на околната среда в морските води;
- Планира се през 2021-2027 г. да се надгради и постигнатото през предходния програмен период във връзка с управлението на риска от бедствия, като продължи изпълнението на мерки за превенция, защита и реагиране при наводнения;
- Взети са предвид и основните дългосрочни цели (за периода 2022-2037) на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България и План за действия към същата (стр.52);

2.2. Във връзка с *т.2 Текущо състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ПОС 2021-2027 г.*:

- В т. 2.1.3. *Състояние на повърхностните води*, (стр. 137), са описани основните характеристики на същите, но не е подадена информация за тяхното състояние. Разгледани са само аспектите ползване/водовземане. **Необходимо е докладът да се допълни**, като бъде уточнено, че информацията за състоянието на повърхностните води, съгласно изискванията на Директива 2000/60/ЕО е налична в Плановите за управление на речните басейни 2016-2021, като същата ще бъде актуализирана в ПУРБ (2022-2027). Актуална информация за състоянието на повърхностните водни тела се публикува и в Годишните бюлетини за състоянието на повърхностните и подземните водни тела, изготвяни от Басейновите дирекции.

- Във връзка с определените зони за защита на водите по чл. 119а, (стр. 153-154), **необходимо е текстът** „*На територията на Република България са обособени зони за защита на водите, чиито мониторинг се извършва по райони за басейново управление....Оценката на състоянието на отделните зони за защита на водите (33В) е извършена на база данните от проведения мониторинг в съответствие с нормативните документи и утвърдения подход за оценка на състоянието на 33В*“ **да бъде коригиран както следва:** Оценката на състоянието на 33В е изготвена на база данни от проведен мониторинг на повърхностни и подземни водни тела, които изцяло или частично попадат в зони за защита на водите, определени в чл. 119а от Закона за водите, съгласно одобрените подходи за оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела, и за оценка на химичното и количествено състояние на подземните водни тела.

- По отношение на физикохимично състояние на повърхностните води (стр. 160), **необходимо е текстът** „*Основните индикатори, които се прилагат за оценка на химичното състояние на повърхностните води на национално и европейско ниво са средногодишните концентрации на следните основни показатели –разтворен кислород (DO), БПК5 (BOD5), амониев (NH₄- N) и нитратен (NO₃- N) азот, фосфати (PO₄- P).*“ да бъде коригиран, като се уточни, че цитираните физикохимични параметри се използват при оценката на екологичното състояние на повърхностните водни тела. Оценката на химичното състояние на повърхностните води се извършва на база мониторинг на приоритетни вещества съгласно *Наредбата за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и други замърсители от 2010 г.*

- **В същата точка да се коригира и текстът** „*Оценката е типово специфична, за всеки тип водно тяло, категоризирана в три основни категории на състоянието –отлично, добро и умерено*“, като се уточни, че за подкрепящите Биологични Елементи за Качество (БЕК) се прилага петстепенна класификационна система по *Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води от 14.09.2012 г.*, и съответно състоянието може да бъде категоризирано, освен като отлично, добро и умерено и като, лошо и много лошо.

- По отношение на подадената информация за обследваните пунктове за мониторинг на повърхностни води в обхвата на Басейнова дирекция Западнобеломорски район (стр. 162), **следва да бъде уточнено за коя година са представените резултати, както и източникът на данните.**

- За разписаните значителни слабости в ПУРБ – „....пропуски в системата за мониторинг, оценката на натиска и методиките за класификация на състоянието на водните обекти (стр. 231), **следва да бъде уточнено**, че с прилагането на ПУРБ (2016-

2021) е извършен мониторинг на по-голямата част от повърхностните водни тела в неизвестно екологично/химично състояние, и оценката на достоверността на състоянието е значително подобрена. По отношение на оценката на натиска и отделните методики за класификация на състоянието на водите, тези теми ще бъдат актуализирани и надградени в ПУРБ за третия планов период 2022-2027.

2.3. По отношение на *т. 2.2. Евентуално развитие на околната среда без прилагането на ПОС 2021-2027г.* (стр. 282) - В ДЕО е уточнено, че без прилагане на мерките по ПОС 2021-2027г. съществува вероятност от влошаване състоянието на повърхностните води. Това ще се случи в резултат на пропуснатите ползи за водите от предвижданията на Приоритет „Води“ по програмата за: изграждане и реконструкция на ВиК инфраструктурата; оптимизиране/ надграждане на мрежите за мониторинг на водите и на системата за мониторинг и оценка на качеството на водите; опазване качеството на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, вкл. установяване на зони за опазването им в района на съоръженията за водовземане и др.

2.4. Във връзка с *т.4 Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ПОС 2021-2027 г.* (стр. 294), по компонент „Води“ за Западнобеломорски район за басейново управление, в настоящия доклад са включени (стр. 300) значимите източници на натиск за повърхностните и подземните водни тела съгласно направените препоръки в становище с изх. №П-10-2(1)/29.07.2020г. на БД ЗБР.

2.5. В *т.5 Цели на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към ПОС 2021-2027 г.* (стр.312), е уточнено, в таблица 5.1-1., (стр. 326), че проектът на ПОС 2021-2027г. интегрира ПУРБ, като по приоритет „ВОДИ“ са включени като допустими мерки от ПУРБ за подобряване на състоянието на водите; опазване качеството на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, вкл. установяване на зони за опазването им в района на съоръженията на водовземане и др. По същия приоритет от проекта на ПОС 2021-2027 г. е предвидена допустима мярка за разработване на ПУРБ за следващия планов период. Проектът на ПОС 2021-2027 г. интегрира ПУРН с приоритет „РИСК И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА“.

2.6. Във връзка с *т. 6. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т.ч. и трансгранични въздействия върху околната среда в други държави,* (стр.348), по компонент „Води“, се очаква като цяло изпълнението на мерките от ПОС 2021-2027 да окаже значително положително, дългосрочно въздействие, във връзка с постигане целите на ПУРБ за добро състояние на водите и приоритетите на ПУРН.

По отношение на *т. 6.15.Кумулативно въздействие* (стр. 432), върху повърхностните и подземните води се очаква дългосрочно кумулативно положително въздействие от прилагане на мерките по отношение на опазване на качеството на водите.

В заключение, *т.6.17. Обобщени изводи за въздействията,* (стр. 436), програма „Околна среда“ 2021-2027 г. съдържа дейности, които са с положителен ефект върху състоянието на водите, а останалите дейности не предполагат значително отрицателно въздействие. Програмата ще окаже положително въздействие върху състоянието на водите в България, главно чрез изпълнението на дейностите по Приоритет 1: „Води“. Останалите Приоритети също съдържат дейности, които могат да доведат до подобрене на състоянието на водите.

2.7. В т. Мерки за изпълнение при прилагането на ПОС 2021-2027 г. (стр. 440), е заложена мярка за Съгласуване с Басейновите дирекции на проекти, предвидени за финансиране по ПОС, имащи отношение към водите, относно допустимостта им спрямо ПУРБ и ПУРН.

2.8. Относно т.8 Мотиви за избор на разгледаните алтернативи (стр. 443), за компонент „води“ може да се направи заключение, че алтернативата за реализирането на програмата е предпочитан вариант пред „Нулева“ алтернатива – отказ от реализирането на ПОС 2021-2027.

2.9. В т. 11. Заключение на екологичната оценка, (стр. 457) се посочва, че изпълнението на заложените мерки в програмата ще окаже положително въздействие върху състоянието и опазването на водите.

Въз основа на гореизложеното, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ дава положително становище по представения Доклад за Екологична оценка (ДЕО) за проект на „Програма Околна среда 2021-2027г.“, като бъдат взети предвид и отразени направените в т. П.2.2 на настоящото становище забележки и предложения по съдържанието на доклада.

С уважение,

ИНЖ. МОМЧИЛ ПАШОВ

Директор на Басейнова дирекция
„Западнобеломорски район“

ЛИЧНИ
ДАННИ

